

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 7.

A Magyar Kurir 8-ik darabjához.

Folytatása azoknak a Diplomatikai Ak-táknak, melyek mostanság kijöttek. —

A múlt esztendőben költ 53-dik számú M. Kurir 299 dik lapján az első hasábon a 14-dik sorban egy Nyilatkozatról van emlékezet, melyben az öszszeszövetkezett Hatalmasságok a magok Helvétziába való bemenetelekről számot adnak. Ez a Nyilatkozatás így következik: —,

„Annak a hadakozásnak meggátolhatatlan folyamattya, mellynek tulajdonsága és tzelja felől az egyenes ítéletű és megvilágosodott elméjű, mostanában élő embereknek gondolkozássok között, semmi különbözés nem talaltatik; annak ezen szempillantat-béli szükséges vólia, hogy a folyó hadakozásnak eddig való szerentsés resultatumai állandóvá és hathatóssá tétettessenek, 's az a kívánság, hogy a feltett czélt, a szerentsés és tartós békességet a leg sietőbb és leg hathatóssabb eszközök által elérni lehessen, hozták az öszszeszövetkezett Hatalmasságoknak seregeiket a Helvétziai határokhöz, 's kényszerítették őket arra, hogy munkájok-nak folytathatása végett a Helvétziai vidékeknek egy részekre bélépjenek. Ezen lépés' igasságos voltának a világ előtt való megmutatására talám elégséges azt említeni, hogy ez, egy megesmért igasságos 's dítséretes czélzással szükségestéppenváló függésben van. Tsakugyan nem tartanak az öszszeszövetkezett Hatalmasságok még ezen t-kintetet is, bár melly fontos lögyen, elégségesnek, ha Helvétzia olyan állapotban volna, hogy az ő fegyvereik, előre való haladásának valóságos és igasságos neutralitást telietne eleibe: de erre oly kevésbé alkalmas Helvétzia, hogy az, a mit ő ma neutralitásnak nevez, minden nemzeti törvényeknek principiumai szerént, helybehagyhatatlannak és semmitérőnek lenni tartat-hatik. —

„Az a jussa egy független Státusnak, hogy a maga állapotját a szomszéd Státusok

eránt, tulajdon béléatása és tettzése szerént rendelje el, oly kevésbé hozattatik kétségbe az öszszeszövetkezett Hatalmasságok által, hogy sőt inkább ennek a jusnak bátor-ságos lábra való állittatása az az egyik fő tárgy, a mellyértők hadakoznak. Még a legkissebb Státust sem lehet a maga politikai eszközeinek kiválasztásokban erőszak által határok közé szoritani, valamedig ő alkalmas arra, hogy függetlenség nélkül való határozásokat tehessen; és ha ő a hatalmasabb szomszédok között való veszekedésben a maga vidékeit neutralisoknak lenni kihirdetné, annak minden meg-bántatása törvénytelen tselekedet lenne. —

„Hanem igaz neutralitás fenn nem állhat valóságos függetlenség nélkül. Egy idegen akarat által nem tsak történet szerént kormányoztatott, hanem egész rendes mód szerént bíratott Státusnak úgy mondatott neutrálitása arra magáranézzve üressz, szomszédjaira nézve két élű fegyver, 's tsak arra nézve valósággal hasznos ennek ellenségei ellen, 's ennek plánumainak elősegellésére, kinek ő bilintseit viseli. Ha tehát egy oly hadakozásban, melly meghatározott módon egyedül tsak arra van intéztetve, hogy egy mérték felett való veszedelmes hatalom' eleibe határ vettettessék, ez a nem valóságos neutralitás ennek az igen nagy hatalomnak oltalmazó bástyául, a jobb rend' védelmezőinek pedig akadályul szolgál, ezen esetben éppen oly kevésbé állhat-fenn, mint magának a veszedelemnek fő tőrsöke, a mellynek fedezésére és oltalmazására szolgál. Hogy Helvétzia, ha az ő Országlószéke által meghatározott neutrálitásnak meg kellene állai, a Frantzia birodalomra, és az egyéb Európa szabadsága mellett fegyvert fogott Hatalmasságokra nézve, ilyen állapotban lenne, olyan igasság, mellyet senki kétségbe nem hozhat. —

„Ennek a geographiai, katonai, politikai, és erkölcsi tekintetben ily fontos or-

szágnak, a' melly a' maga eredeti tisztaságában és szépségében Európának ékességére sok századok alatt virágozott vala, históriája, az utolsó tizenöt esztendőök alatt nem mutatott egyéb az erőszakoskodás' hosszú soránál, melynél fogva a' revolúziós Frantzia ország' uralkodói, annak tiszteleire méltó Constitúcióját felfordították, szabadságának és boldogságának alája ásák, az ő tsendes polgárait egymás ellen ingerelték és vég nélkül való hadakozásba keverték, nagy munkával gyűjtött kintsit elragadozták, vidékeit minden oldalai felől elszagatták, 's leg szentebb jussait lábaik alá tapodták. Minekutánna Helvétzia az inségnek és gyalázatnak mind azokat a' neveit, melyeket az ő elnyomóinak kegyetlensége feltehetően, tapasztalt; minekutánna napnyugoti és déli határ tartományaival együtt Frantzia ország felé a' függetlenségnek minden oltalmazó bástyáit, 's törvényeivel, javaival, nemzeti intézeteivel, a' maga felől való érzékenységgel, és a' lakosok között való égyességgel égyütt, az ellentétásra megkivántató minden erejét elvesztette: végtére az 1813-dik esztendőben, annak a' meghatározatlan, megmagyarázhatatlan, valamit magyarázatra alig alkalmas *Közbenszóló Aktának* neve alatt, egy oly Országlás' módja taszított a' nyakába, melyről a' mondatott, hogy Helvétzia inségeinek végét fog vetni, de valással, midőn annak politikai semmivé való létét tökéletességre vitte és megpésztelte, csak jövendőbeli nagyobb inségekre vert neki út, és, a' könnyűállásoknak most elkövetkezett szerentség megfordulások nélkül, előbb vagy később annak egész elenyészését okozta volna. —

„Ez az Országlás' módja egyenesen csak arra való intézette, hogy a' Helvétzián való Frantzia uralkodásnak, melly ott addig csak valami rendellen, és gyakorta vétkes önkény szerént gyakoroltatott vala, erős és állandó ábrázat, 's valamelly törvényes szín adattassék. Azon sréveszek közt, melyek Európát a' tíz lefolyt esztendők alatt pusztítottak, azt a' tsendesség' árnyékát, mellyel az alatt élt Helvétzia, csak az által vásárlotta meg, hogy magát minden felt telek nélkül való módon Frantzia ország' mindenható akaratjának alája

vetette. A' mit még tehetségéből és vagyonából megmenthetett vala, Frantzia ország'nak szolgálatajára kénytelenített fordítani; a' Frantzia Császárnak egy intése törvény vala neki; semmi szomszéd Státus nem várhatott tőle semmi kedvezést, ha azt a' Frantzia országnak való nem tettés' félelme akadályoztatta. Frantzia ország' ellen semmi ellen mondás, ha mingyár, mint a' kereskedést illető tilalmaikkal történt, az országnak legelső élelem-kütfeljeit bédugták is, semmi eszközök, a' mellyek az idegen Ur' befolyásának csak az apróságokban is határt vetett volna, semmi hallható panasz, a' leg igazságosabb bosszankodásnak leg kisebb közönséges kinyilatkoztatása, meg nem engedettek. A' nélkül, hogy azon embereknek személyeket, a' kik a' Státus' kormányzásában ezen terhes körülállások közötti részesek voltak, megbántani, magok vételekről igazságtalan keménységgel ítélni, az ő indító okaiknak tsalva világosságot adni, vagy pedig az ő hazafiságokat kétségbe hozni kívánóánk, szabad leszen mint megtörtént dolgot úgy erősíteniünk azt, a' mit egész Európa látott és tudott, hogy Helvétzia, az eleibe íratott Országlás' módja alatt, noha névveleg elvált test, egyéb eránt minden fontosabb tekintetben egy más alá rendeltetett, mástól függő, 's tulajdon jussainak és formálásainak valami igen kevés megtartása mellett, a' Frantzia birodalomnak egy tartománya vala. —

„Ilyen körülállások között a' Helvétziai Országlás' által elévételődő eszközöknek, akármilyen módon vegyék legközelebbi eredeteket, annak az idegen fő úrnak bélyegeit kell hordozniok, a' ki az eredeti mozdulást adta azoknak. Az ezen földről eredelt neutralitás' nyilatkoztatása, ahoz a' vezethez való jussát egészen elveszti, mellyel fényeskedik. Ez a' neutralitás' a' hatalmasabb Ural-odóra nézve, egy oly időben, mikor ennek állapotja terhesedik, nagyobb fontosságú kedvezés, mint az ennek munkáiban való valóságos részesülés: mint-hogy csak addig szenvedtetik meg, míg ez a' Hatalmasság annak hasznát veszi, 's mihe-lyest e' megszűnik, az ilyen neutralitás is oly könnyen és hamar semmivé tétetik, mint eredetét vette vala. —

(A' többi következik).